

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY** tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Murat SARISAÇ
Van Milletvekili

Kürt halkının bin yıllardan beridir üzerinde yaşadıkları coğrafyanın “Kürdistan” şeklinde ifade edilmesi sıklıkla tartışmalara konu olmaktadır. Her ne kadar bu realite bilimsel çalışmalarla sabit olsa da yurttaşlar hakkında yargısal süreç işletilmektedir. Bu nedenle 28 Ekim 2021 tarihinde Siirt'in Kurtalan ilçesinde Cemil Taşkesen “Kürdistan” dediği için gözaltına alınırken Fırat Üniversitesi araştırma görevlisi Hifzullah Kutum ise sosyal medyada yaptığı “Kürdistan” paylaşımı gerekçesiyle 5 Kasım 2021 tarihinde gözaltına alınıp tutuklanmıştır. Oysa milattan önceki ve sonraki döneme ait birçok coğrafya ve tarih kroniklerinde Kürtlerden ve Kürdistan coğrafyasından bahsedildiği bilinmektedir.

Heredot'un (MÖ.484-425) ve ardılları Ksenophon (MÖ. 430-355) ile Strabon'un (MÖ. 64- MS. 24) eserlerinden Kaşgarlı Mahmut'un 11'inci yüzyılda yazdığı Türkçenin ilk sözlüğü sayılan “Divânü Lügâti't-Türk”e; Selçuklu Sultanı Sencer'den Kazvinli Hamdullah Mustevfi'ye, Katip Çelebi'ye; Evliya Çelebi'den Birinci Meclis'in zabıtlarına değin “Kürdistan” ifadesinin yaygın bir kullanıma sahip olduğu bilimsel araştırmalarla sabittir. Öyle ki Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da 19 Kasım 2013 tarihinde yaptığı konuşmada “Şurada 90 yıl, 100 yıl öncesine gidin. (...) Kürt kelimesini o Meclis'te görecekler. Gürcü, Laz, Arap, Boşnak kelimelerini o zabıtlarda görecekler. Kürdistan kelimesini o Meclis zabıtlarında görecekler. (...) Şöyle biraz daha geçmişe, Osmanlı'ya gittikleri zaman Doğu, Güneydoğu'nun Kürdistan eyaleti olduğunu görecekler. Bunlar bizim tarihimizin bize devrettiği mirastır.” ifadelerini kullanmıştır.

Buna rağmen “Kürdistan, Kürt illeri, Kürt coğrafyası” şeklindeki ifadeler, 21'inci yüzyılda dahi hâlâ sorun olarak görülmektedir. Çünkü siyasi iktidarın konjonktüre bağlı olarak değişen tutumuyla birlikte bir inkâr söz konusu olmaktadır. Dolayısıyla bir ulusun tarihsel varlığı, dilbilimsel niteliği ve onomastik özellikleri üzerinden tanımlanan bir coğrafyanın adı, politik kararlarla yasaklanmaktadır. Oysaki “Kürdistan” tanımlamasıyla, idari bir bölge kastedilmediği gibi “Kapadokya” ve “Trakya” ifadelerinde hiçbir farkı olmadığı birçok defa izah edilmiştir. Çünkü bu tür coğrafi nitelendirmeler, resmiyette olmasa da sosyolojik açıdan reddedilemeyecek realitelerdir.

Bu bağlamda;

1 – Kürtlerin bin yıllardır üzerinde yaşadığı kültürel ve tarihsel bir coğrafyanın “Kürdistan” şeklinde ifade edilmesi yasak mıdır? Yasaksa bu yasağın dayanağı nedir?

2 – Devlet yöneticileri tarafından da kullanılan “Kürdistan” ifadesinden dolayı yurttaşların gözaltına alınmasının hukuki dayanağı var mıdır? Varsa hangi suç kapsamında görülmektedir?

3 – Önerge tarihine kadar “Kürdistan” ifadesinden dolayı açılan soruşturma sayısı kaçtır? Soruşturmalara ilgili istatistiki veriler nelerdir?

4 - Tarihsel ve sosyolojik realiteye dayanan coğrafik tanımlamalara ilişkin tedirginliklerin önüne geçmek amacıyla herhangi bir çalışmanız var mıdır?